

Τοπική ανάπτυξη μόνο με ισχυρούς δήμους

Η κυβέρνηση θέλει την Τοπική Αυτοδιοίκηση εκτελεστικό όργανο του κράτους
Θεόδωρος Χατζηπαντελής
Έθνος, 13/07/2006

Η αυτοδιοίκηση πρέπει να απασχολείται με τη βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής κατάστασης της περιοχής ευθύνης της. Για κάποιες χώρες η αυτοδιοίκηση πρέπει να απασχολείται με όσα θέματα της ανατίθενται από τον νόμο, ενώ για κάποιες πρέπει να απασχολείται με όσα θέματα δεν ανατίθενται σε κάποιον άλλον φορέα από τον νόμο. Το ελληνικό Σύνταγμα αναφέρει: «Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επιμέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους». Ετσι, παίρνει θέση υπέρ της πρώτης αντίληψης. Ποιες είναι οι «τοπικές υποθέσεις»; Αφού πηγαίνουμε σε αναθεώρηση, είναι καλό να αλλάξει το Σύνταγμα προς τη δεύτερη αντίληψη.

Η τοπική αυτοδιοίκηση θεωρείται υπεύθυνη για την άσκηση κρατικών αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, πολλές από τις οποίες ανατίθενται από τον νόμο. Τι γίνεται με το ζήτημα της τοπικής επιλογής και της τοπικής ιδιαιτερότητας; Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι πολιτικός θεσμός που νομιμοποιείται από καθολική ψηφοφορία. Τι έχουν να πουν οι υποψήφιοι για τους δήμους σήμερα; Θέλουν αυτοδιοίκηση τοπικό κρατικό διεκπεραιωτή ή αυτοδιοίκηση αυτόνομο πολιτικό θεσμό με αποκλειστικές αρμοδιότητες σχεδιασμού; Με τι κριτήρια θα ψηφίσουμε;

Διαβάζει κανείς τις θέσεις και τα προγράμματα των κομμάτων; Επιμένω ότι δεν είναι ιερά κείμενα. Κάθε κόμμα έχει το δικαίωμα και να προσαρμόζει και να αλλάζει τις θέσεις του. Δυστυχώς, ενώ όλοι μιλούν για προγράμματα, ελάχιστοι τα διαβάζουν και ψηφίζουν με βάση αυτά.

Είναι ίδιες οι θέσεις των πολιτικών κομμάτων; Ενδεικτικά, στις θέσεις του Συνεδρίου του ΠΑΣΟΚ αναφέρεται:

«Ο ισχυρός δήμος μπορεί και πρέπει να σχεδιάζει και να υλοποιεί την τοπική ανάπτυξη σε συνεργασία με τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις και τις αντιπροσωπεύσεις τους. Οι ποιοτικές υπηρεσίες στον πολίτη, η άσκηση τοπικής κοινωνικής και προνοιακής πολιτικής, η παρέμβαση στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στον πολιτισμό σε τοπικό επίπεδο του αποδίδουν ευθύνη ευρύτατων τομέων άσκησης αρμοδιοτήτων».

Το κυβερνητικό πρόγραμμα της ΝΔ αναφέρει: «Στις αποκεντρωμένες και αυτοδιοικούμενες μονάδες μεταφέρεται το σύνολο σχεδόν των εκτελεστικών δραστηριοτήτων του κράτους, ενώ στις κεντρικές υπηρεσίες παραμένει ο επιτελικός σχεδιασμός και ο έλεγχος.

Ο επιτελικός χαρακτήρας της κυβέρνησης σημαίνει ότι οι κεντρικές υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον στρατηγικό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και τη στήριξη του νομοθετικού έργου. Επίσης, έχουν έργο τον συντονισμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο νομιμότητας των αποτελεσμάτων δράσης των αποκεντρωμένων και αυτοδιοικούμενων μονάδων, χωρίς να παρεμποδίζεται η πρωτοβουλία και η ελεύθερη δράση τους».

Διαφέρουν οι δύο παραπάνω θέσεις; Για όποιον και όποια καταλαβαίνει, ναι διαφέρουν.

Στη μία αντίληψη ο δήμος σχεδιάζει και υλοποιεί την τοπική ανάπτυξη και στην άλλη υλοποιεί τις εκτελεστικές δραστηριότητες του κράτους.

Ο Θεόδωρος Χατζηπαντελής είναι καθηγητής του ΑΠΘ.

*** Το Civilitas.GR και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)**